

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
AL REPUBLICII MOLDOVA
JUDECĂTORIA COMRAT
SEDIUL CEADÎR-LUNGA

MD-6104, mun. Ceadîr-Lunga str. Lenin, 112/3
Tel. (0291) 2-38-78

SCRISOARE DE EXPEDIERE

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA
Municipiul Chișinău, str. A. Lăpușneanu nr. 28

Prin prezenta, Judecătoria Comrat, sediul Ceadîr-Lunga vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de dnul avocat Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion și încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga nr. 1-12/2023 (PIGD 1-23004152-23-1-10012023) din 04 martie 2024, adoptată în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, pentru examinare conform competenței.

Anexe:

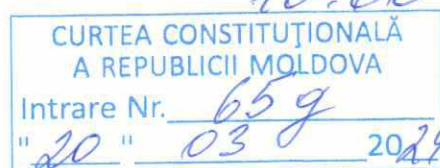
Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate – 3 file

Încheierea Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga nr. 1-12/2023 din 04 martie 2023- 2 file

Judecătorul
Judecătoriei Comrat, sediul Ceadîr-Lunga

Stanislav Rău

SESIZAREA

privind controlul constituționalității **art.273 al.2** din Codul de procedură penală

Autor adresării

Avocat Mihail Cociu

În instanța de judecată Comrat la examinarea se află dosar penal privind acuzarea lui Ivan Capacî în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 ¹ alin.4 CP RM, inițiat pe data de 26.12.2022 de către secția urmăririi penale IP Ceadâr-Lunga pe motivul evaziunii de la efectuarea testului de alcool.

Urmărirea penală pe dosarul penal a fost inițiată în baza actelor de constatare a organelor poliției – procesului verbal privind stabilirea infracțiunii din 20.04.2021, videoînregistrării testării și etc.

În calitatea probelor, care stabilesc vinovăția lui I. Capacî de către procuror în încheiere de acuzare sînt indicate aceleași dovezi – procesului verbal privind stabilirea infracțiunii din 11.12.2022, CD-R disc cu failu videoînregistrării momentului opririi și efectuării testării.

În conformitate cu prevederile art.273 alin.2 CPP RM organele menționate la alin.(1) au dreptul, în condițiile prezentului cod, să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictelor, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să dispună efectuarea constatărilor tehnico-științifice și medico-legale, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amîinare, cu întocmirea proceselor-verbale, în condițiile prevăzute de art.260–261 din prezentul cod, în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate. Actele de constatare întocmite de aceste organe constituie mijloace de probă.

Prevederile art.273 alin.2 CPP RM sunt supuse controlului constituționalității, deoarece încalcă drepturile la apărarea persoanei, în privința cărei de către autoritățile constatatoare se efectuează acțiunile procesuale, în timpul cînd persoana este lipsită de dreptul la primirea asistenței juridice calificate și mijloace la apărarea de drept de la acțiunile autorității de constatare. Cu toate acestea, ultima propoziție alin. 2 art.273 CPC RM fără alternativă indică, că acte de stabilire sunt mijloace pentru a dovedi.

După opinia mea, prevederile art.273 alin.2 CPP RM contrazic prevederilor art. 1, 26 Constituția RM pe următoarele teme.

Conform art.6 alin.3 Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04.11.1950.

Orice acuzat are, în special, dreptul:

- a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;
- b) să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;
- c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cînd interesele justiției o cer;
- d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării;
- e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba folosită la audiere.

Conform art.1 alin.3 Constituția Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

În conformitate cu art. 4 Constituția dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 26 Constituției confirmă, că;

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

În conformitate cu prevederile art.17 alin.1 CPP RM în tot cursul procesului penal, părțile (bănuitul, învinuitul, inculpatul, partea vătămată, partea civilă, partea civilmente responsabilă) au dreptul să fie asistate sau, după caz, reprezentate de un apărător ales sau de un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Conform art.63 alin.1 CPP RM bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvîrșit o infracțiune pînă la punerea ei sub învinuire.

În contextul dat urmează de indicat la practica Curții Europene pe drepturile omului (CEDO), conform căror în domeniul penal noțiune acuzare are sens autonom. Ea poate fi explicată ca înștiințare oficială, care reiese de la organul competent, care prezintă reproș în săvîrșirea infracțiunii. Aici este important de menționat, că înștiințare nu trebuie să aibă o formă specifică, caracterul dat are oarecare act în mod implicit, care reiese de la autoritate guvernamentală, și care are efecte juridice la poziția persoanei, care conține acuzare penală.

Reieșind din legislația națională de procedură penală, susținută de jurisprudența CEDO, statutul bănuitalui se atribuie persoanei nu numai prin intermediul ordonanței privind recunoașterea ei în calitate menționată și poate să aibă și alte forme și denumiri. Oare care act care răspunde condițiilor, indicat de către leguitor și conține acuzare penală directă în privința persoanei concrete, are caracterul dat. Proces –verbal privind stabilirea faptului conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate de persoană concretă sau evaziune de la efectuarea testării răspund acestor condiții.

Prin urmare, din momentul indicat persoana are dreptul la apărare și prezentarea intereselor lui de către avocat și realizarea drepturilor, prevăzute în art.64 CPP RM.

În plus, în contextual menționat urmează de indicat și la prevederile pct. 14¹ p/p c) Regulamentul circulației rutiere, conform căruia conducătorul de vehicul oprit pentru verificare de către agentul de circulație are dreptul să fie informat în privința drepturilor și obligațiilor prevăzute de legislația penală sau contravențională și posibilității de a recurge la realizarea acestora.

Prin urmare, din momentul opririi de către colaborator de poliție a conducătorului, el are dreptul la prezentarea avocatului în timpul efectuării acțiunilor procesuale de către autoritate constatatoare, întrucît cum legislația administrativă așa și de drept prevede dreptul la apărare. Dreptul persoanei la apărare dintr-o parte, din altă parte este obligația reprezentantului autorității de stat (poliția), de a asigura realizarea drepturilor corespunzătoare.

Astfel, acțiunile autorității constatatoare la colectarea probelor în lipsa apărătorului încalcă drepturile procesuale a persoanei, în privința căruia organul constatator efectuează acțiuni procesuale, care dau ei posibilitatea de a folosi toate acțiunile procesuale necesare pentru apărarea sa, este o intervenție arbitrară la implementarea drepturilor bănuitalui la acces liber la justiție, prezumție de nevinovăție, dreptul la apărare, indicată în art. 26 a Constituției, și de aceea prevederile art. 273 alin.2 CPP RM sînt neconstituționale.

Anterior, Curtea Constituțională nu a examinat adresarea privind constituționalitatea prevederilor art.273 alin.2 CPP prin intermediul prisme încălcării dreptului la apărare.

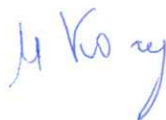
În baza celor expuse, conducându-mă de art.135 alin.(1) pct.a) Constituției, art.39 Codului jurisdicției constituționale, prevederilor Hotărîrii Curtei Constituționale №2 din 09.02.2016 privind explicarea art. 135 alin.(1) pct.a) и pct.g) Constituției Republicii Moldova (caz excepțional a neconstituționalității), -

SOLICIT:

1. De a implementa controlul constituționalității prevederilor art. 273 alin.2 Codului de procedură penală prin intermediul prisme prevederilor art. 1 alin.3, art.4 alin.2, 26 a Constituției Republicii Moldova.

2. De a recunoaște neconstituționale prevederile art. 273 alin.2 Codului de procedură penală.

Avocat

Mihail Cociu

ÎN C H E I E R E

04 martie 2024

mun. Ceadâr-Lunga

Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga

Instanța de judecată în componența:

Președintelui ședinței, judecătorul

Stanislav Rău

Grefier

Snejana Șilova

Cu participarea:

Inculpatului, Pulucciu (Capaclî) Ion

Apărătorul, Cociu Mihail

Procurorului, Bratan Liudmila

examinând în ședință publică cererea depusă de avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-12/2023 de învinuirea lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal,

a constatat:

Judecătoria Comrat, sediul Ceadâr-Lunga este sesizată cu judecarea cauzei penale de învinuire a lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal.

La 20 februarie 2024 avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion, în ședința de judecată, au depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 273 alin.(2) din Codul de procedură penală, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-12/2023 de învinuirea a lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, sub aspectul încălcării drepturilor prevăzute la articolele 1, 4, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 alin. (3) din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

În ședința din 04 martie 2024, avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion și ultimul, au susținut cererea depusă.

Procurorul a lăsat la discreția instanței privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Aprecierea instanței

Audiind opinia participanților la proces, studiind sesizarea depusa, materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea avocatului Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî)

Ion ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (3) din Codul de procedura penala, dacă, în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora

Potrivit prevederilor art. 135 alin.(1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin.(1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.(4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative vine de competent Curții Constituționale.

Prin Hotărârea nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: în sensul art. 135 alin.(1) lit. a) și g) coroborat cu art. 20, 115, 116 din Constituție: în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

Sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecători/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se afla cauza.

Judecătorul ordinal nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Din conținutul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că se invocă neconstituționalitatea art. 273 alin. (2), raportate la prevederile art. 264¹ Cod penal, care urmează a fi supus procedurii de verificare a constituționalității în raport cu art. 1, 4, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată remarcă:

Prevederile cuprinse în art. 273 alin. (2) Cod de procedură penală, raportate la prevederile art. 264¹ Cod penal, vizate în sesizarea depusă de avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capacî) Ion, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întrucât aceasta face parte din categoria actelor cuprinse la art.

135 alin.(1) lit. a) din Constituție.

Excepția este ridicată de către Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion.

Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate - din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorul nu a depistat vreo hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, instanța de judecată apreciază că în speță, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională, prin Hotărîrea nr. 2 din 09 februarie 2016.

Totodată, ținînd cont de faptul că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecătii, avînd în vedere că judecătorul nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, instanța de judecată va dispune admiterea cererii Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion privind ridicarea excepției de neconstituționalitate art. 273 alin. (2) Cod de procedură penală, raportate la prevederile art. 264¹ Cod penal, care urmează a fi supus procedurii de verificare a constituționalității în raport cu art. 1, 4, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului, și va dispune sesizarea Curții Constituționale.

Totodată, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea avocatului Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion.

În conformitate cu art. art. 7 alin (3) (3¹) Cod de procedură penală, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea din 20 februarie 2024 depusă de avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-12/2023 de învinuirea a lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 273 alin.(2) din Codul de procedură penală, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-12/2023 de învinuirea a lui Pulucciu (Capaclî) Ion în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, sub aspectul încălcării drepturilor prevăzute la articolele 1, 4, 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Libertăților Fundamentale.

Se expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de avocatul Cociu Mihail în numele inculpatului Pulucciu (Capaclî) Ion, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din 20 februarie 2024.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Judecător

Copia corespunde originalului

Judecătorul

/semnătura/

Stanislav Rău

Stanislav Rău